

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๓๑๐๑

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ผู้สอน

ครูแรมเดือน บุญชู

เรื่อง

ระดับภาษา (๑)

ภาษาไทย

มัธยมศึกษาปีที่ ๓

ระดับภาษา

(๑)

ระดับภาษา

ข้อความที่ ๑

บอยพาพ่อกับแม่ไปเที่ยวเมืองชล

ระดับภาษา

ข้อความที่ ๒

ถ้าเราช่วยกันคนละไม้คนละมือ
เราก็จะแก้ไขปลดปล่อยความทุกข์ยาก
ให้คนในชาติได้

ระดับภาษา

ข้อความที่ ๓

การเลือกสรรและเรียบเรียงถ้อยคำ
เป็นลักษณะสำคัญของการแต่งวรรณคดี

ระดับภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายการใช้ระดับภาษาได้ถูกต้อง

หลักการใช้ระดับของภาษา

ระดับของภาษา หมายถึง ความลดหลั่นของถ้อยคำ และการเรียบเรียงถ้อยคำที่ใช้ โดยพิจารณาตามโอกาส หรือกาลเทศะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้สื่อสาร และตามเนื้อหาที่สื่อสารการศึกษา

หลักการใช้ระดับของภาษา

การศึกษาเรื่องระดับภาษาอาจพิจารณา
ได้หลายวิธีตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น พิจารณา
ตามฐานะของบุคคล ตามเนื้อหา และตามกาลเทศะ
ที่สื่อสาร

หลักการใช้ระดับของภาษา

ประเภทของการใช้ระดับของภาษา

๑. ภาษาระดับพิธีการ เป็นภาษาที่สมบูรณ์แบบ
รูปประโยคถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ มีความประณีต
งดงาม อาจใช้ประโยคที่ซับซ้อนและใช้คำระดับสูง

หลักการใช้ระดับของภาษา

ประเภทของการใช้ระดับของภาษา

ภาษาระดับนี้ จะใช้ในโอกาสสำคัญ ๆ เช่น
งานราชพิธี วรรณกรรมชั้นสูง เป็นต้น

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับพิธีการ

(๑) “...ขอพระบรมเดชานุภาพมหิมาแห่งสมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช จงคุ้มครองประเทศชาติ และประชาชนชาวไทยให้ผ่านพ้นสรรพอุปัทวพิบัติทั้งปวง อริราชศัตรูภายนอกอย่าล่วงเข้าทำอันตรายได้ ศัตรูหมู่พาลภายในให้วอดวายพ่ายแพ้ภัยตัว บันดาลความสุขความมั่นคงให้บังเกิดทั่วภูมิภพ บันดาลความร่มเย็นแก่อาณาประชาราษฎร์ทั่วทุกแห่งหน...”

(ภาวาส บุนนาค, “ราชาภิสดุติ.” ในวรรณลักษณะวิจารณ์เล่ม ๒ หน้า ๑๕๙.)

หลักการใช้ระดับของภาษา

ประเภทของการใช้ระดับของภาษา

๒. ภาษาระดับทางการ หรือ ภาษาทางการ / ภาษาราชการ เป็นภาษาที่สมบูรณ์แบบ รูปประโยคถูกต้อง ตามหลักไวยากรณ์ เน้นความชัดเจน ตรงประเด็น

หลักการใช้ระดับของภาษา

ประเภทของการใช้ระดับของภาษา

ใช้ในโอกาสสำคัญที่เป็นทางการ เช่น หนังสือราชการ
วิทยานิพนธ์ รายงานทางวิชาการ การกล่าวปราศรัย
การกล่าวเปิดงานสำคัญ ๆ เป็นต้น

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับทางการ

(๒) “... บทละครไทยเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของวรรณกรรมไทย เป็นวรรณกรรมที่ประพันธ์ขึ้นทั้งเพื่ออ่านและเพื่อแสดงรูปแบบ ที่นิยมกันมาแต่เดิมคือบทละครรำ ต่อมา มีการปรับปรุงละครรำ ให้ทันสมัยขึ้นตามความนิยมแบบตะวันตก จึงมีรูปแบบใหม่ เกิดขึ้น ได้แก่ ละครดึกดำบรรพ์ ละครพันทาง เป็นต้น”

(กันยรัตน์ สมิตะพันธุ์, การพัฒนาตัวละครในบทละครพระราชานิพนธ์ในพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ในบทความ วิชาการ ๒๐ ปี ภาควิชาภาษาไทย หน้า ๑๕๔)

หลักการใช้ระดับของภาษา

ประเภทของการใช้ระดับของภาษา

๓. ภาษาระดับกึ่งทางการ เป็นภาษาที่ยังคง
ความสุภาพแต่ไม่เคร่งครัดแบบภาษาทางการ
บางครั้งอาจใช้ภาษาระดับสนทนาปนอยู่ด้วย

หลักการใช้ระดับของภาษา

ประเภทของการใช้ระดับของภาษา

ใช้ในการติดต่อธุรกิจการงาน หรือใช้สื่อสาร
กับบุคคลที่ไม่คุ้นเคยหรือมีคุณวุฒิ และวัยวุฒิ
สูงกว่า หรือการบรรยายการประชุมต่าง ๆ

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับกึ่งทางการ

(๓) “... ฉะนั้นในช่วงเรียนอยู่ระดับมัธยม ผู้ที่ขยันมุ่งมั่นจะเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้จะไม่สนใจสิ่งแวดล้อมรอบกายทั้งสิ้น ยกเว้นสิ่งที่เขาคิดว่าจะสามารถทำให้เขาสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้ ชีวิตนักเรียนมัธยมจึงมีแต่ตีวตีวและตีว กีฬาฉันไม่เล่น กิจกรรมฉันไม่มีเวลาทำ และยิ่งห้องสมุดฉันไม่ทราบว่าจะเข้าไปทำไมเพราะเวลาทั้งหมดจะต้องใช้ท่องตำราอย่างเดียวแล้วก็มักจะประสบความสำเร็จตามที่คิดเสียด้วย คือ สอบเข้ามหาวิทยาลัยได้...”

(เปล่งศรี อิงคนินันท์ ต้องขอให้อาจารย์ช่วย
ก้าวไกล ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๔ หน้า ๒๗)

หลักการใช้ระดับของภาษา

ประเภทของการใช้ระดับของภาษา

๔. ภาษาระดับไม่เป็นทางการ ภาษาที่ไม่เคร่งครัด
ตามแบบแผนใช้ในการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวัน
หรือโอกาสทั่ว ๆ ไป ที่ไม่เป็นทางการ

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับไม่เป็นทางการ

(๔) “...จากกรณีที่หลวงพ่อกุณ ปริสุทโธ เกจิตั้งแห่งวัดบ้านไร่ ต.กุดพิมาน อ.ด่านขุนทด จ.นครราชสีมา ได้อาพาธลงอย่างกะทันหัน มีอาการอ่อนเพลียอย่างหนัก เนื่องจากต้องตรากตรำทำพิธีปลุกเสก วัตถุมงคล และเคาะหัวให้กับบรรดาศิษยานุศิษย์จนไม่มีเวลาพักผ่อน เกิดอาการหน้ามืดจนกระทั่งลูกศิษย์ต้องหามส่งโรงพยาบาล มหาราช นายแพทย์เจ้าของไข้ได้ตรวจร่างกายแล้วแจ้งให้ทราบว่า เป็นไข้หวัด”

(เดลินิวส์ ๒๗ มีนาคม ๒๕๓๙)

หลักการใช้ระดับของภาษา

ประเภทของการใช้ระดับของภาษา

๕. ภาษาระดับกันเองหรือภาษาปาก เป็นภาษาพูดที่ใช้สนทนากับบุคคลที่สนิทคุ้นเคย ใช้สถานที่ส่วนตัวหรือในโอกาสที่ต้องการความสนุกสนานรื่นเริง

หลักการใช้ระดับของภาษา

ประเภทของการใช้ระดับของภาษา

ภาษาที่ใช้เป็นภาษาพูดที่ไม่เคร่งครัด อาจมีคำตัดคำสแลง คำต่ำ คำหยาบปะปน โดยทั่วไปไม่นิยมใช้ในภาษาเขียน ยกเว้นงานเขียนบางประเภท เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย ภาษาข่าวหนังสือพิมพ์ ฯลฯ

ตัวอย่างการใช้ภาษาระดับกันเองหรือภาษาปาก

(๕) “.... มึงจะไปไหนไอ้มัน กูสั่งให้ปล่อยมันไว้อย่างนั้น
ไม่ต้องสนใจ กูอยากนั่งดูมัน มองมันตายช้า ๆ เลือดไหลออก
จนหมดตัว และหยุดหายใจในที่สุด ถึงจะสมกับความแค้น
ของกู...”

(วราภา, นางละคร, สกุลไทย ปีที่ ๔๒ ฉบับที่ ๒๑๖๒ หน้า ๑๐๗)

นักเรียน
ทำกิจกรรม